

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Deres referanse 15/2889
Vår referanse 2015/5559-3 733.0 HDY
Saksbehandler Helene Dypdal, tlf. 61 26 61 04
Avdeling Helse- og sosialavdelingen

Dato 04.12.2015

Høring - Rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester – kriterier og ventelister

Regjeringens samlede forslag innebærer:

1. Vesentlig styrking av rettighetene til omsorgstrengende i praksis
2. Vil forplikte kommunene sterkere enn i dag til å innfri de pliktene de har
3. Vil tydeliggjøre at alle med omsorgsbehov skal få en vurdering om rett omsorgsnivå som ikke er knyttet til kommunens kapasitet der og da
4. Vil gjennom åpenhet om både kriterier for tildeling og ventelister, legge et sterkere press på kommunene

Fylkesmannen i Oppland sine kommentarer:

1. Styrking av rettighetene til omsorgstrengende i praksis

I følge Regjeringens forslag skal det inntil nasjonale kriterier er på plass skal kommunene i forskrift fastsette kriterier ut i fra lokale behov og tjenestetilbud og kommunen skal føre ventelister over brukere og pasienter som venter på langtidsplass.

Fylkesmannen mener at dette kan føre til store ulikheter uti fra kommunens økonomi og satsningsområder. Ventelister kan føre til at det som har størst behov for langtidsplass nødvendigvis ikke blir prioritert først. En venteliste kan også tolkes som en køliste. Dagens lovgivning i pasient – og brukerrettighetsloven § 2-1 og helse- og omsorgstjenesteloven gir rettigheter og plikt til å sikre pasient og brukere rett til nødvendig helse- og omsorgstjenester fra kommunen.

Behandelende lege sin vurdering /erklæring/epikrise skal vektlegges i den helsefaglige vurdering som kommunen foretar og være en del av beslutningsgrunnlaget.

Det er ikke nødvendigvis at pasienten/pårørende har de behov/ønsker, eller kommunen har kapasitet til å vektlegge legen sin vurdering. Den behandelende lege er ikke nødvendigvis den som har best kunnskaper om pasienten. Kommunen er pålagt å gi forsvarlige tjenester.

2. Forplikte kommunene sterkere enn i dag til å innfri de pliktene de har

Kommunene har i forvaltningsloven, pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven er plikten til å vurdere pasient og gi pasienten forsvarlige tjenester. Fylkesmannen mener at kommunene skal innfri de pliktene de har ut ifra dagens lovverk.

I føringer som er beskrevet blant annet i St.meld. 29 Morgendagens omsorg, må kommunene satse på å kunne gi større muligheter for å motta omsorgstjenester i eget hjem. Høringsnotatet beskriver: Retten til sykehjemsplass eller opphold i tilsvarende bolig..... . «Tilsvarende bolig» bør defineres klarere.

3. Tydeliggjøre at alle med omsorgsbehov skal få en vurdering om rett omsorgsnivå som ikke er knyttet til kommunens kapasitet der og da

I følge Forvaltningsloven er det en plikt til å vurdere omsorgsbehov og hva som er rett omsorgsnivå og er grunnlaget for vedtaket som fattes. Etter helse- og omsorgstjenesteloven skal kommunene gi forsvarlige tjenester. Fylkesmannen mener at det allerede er tydeliggjort med dagens lovverk.

4. Vil gjennom åpenhet om både kriterier for tildeling og ventelister, legge et sterkere press på kommunene

Ventelister kan tolkes som kølister, og gi feil fokus på hvem som trenger hjelp først. Vedtak om langtidsplass på sykehjem som ikke har nok kapasitet, kan også gi forhåpninger som kan være vanskelig å innfri for mange kommuner. Fylkesmannen mener at kriterier og ventelister gjennom åpenhet bidrar til å gi et sterkere press på kommunene, ikke er et godt virkemiddel.

Med hilsen

Jens Fløtre e.f.
fung. avdelingsdirektør

Helene Dypdal
rådgiver

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.